

AMRIT PUBLISHERS

Persbericht

Agir Axwijk: De Inheemse bevolking en de Surinaamse Binnenlandse Oorlog 1986-1992

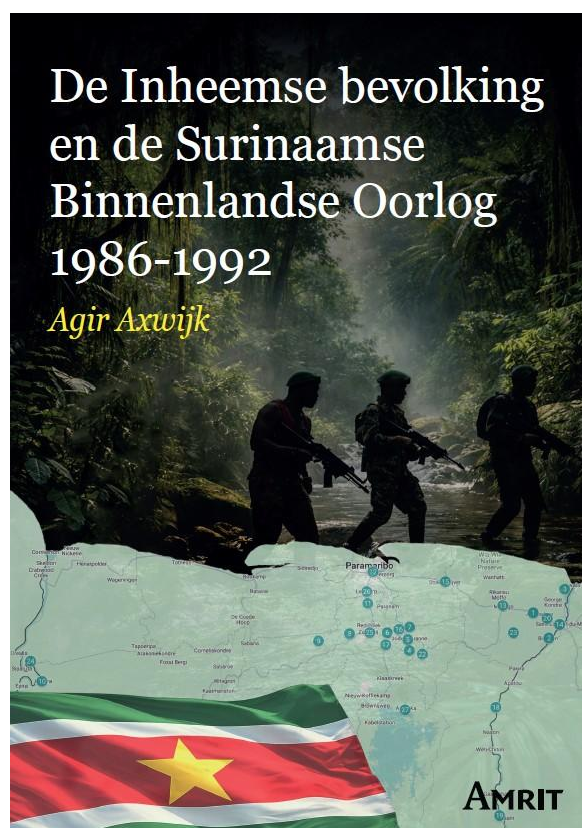
Het boek

Dit boek biedt een indringende analyse van de Surinaamse Binnenlandse Oorlog (1986–1992) vanuit een perspectief van de Inheemse bevolking; een perspectief dat tot nu toe onderbelicht is gebleven. Centraal staat de vraag hoe hun ervaringen, hun rol en participatie in deze oorlog zijn gevormd.

De studie plaatst de oorlog in een brede historische context door terug te grijpen op de jaren zeventig, een periode waarin de strijd om grondenrechten steeds scherper werd. Ook de impact van de staatsgreep van februari 1980 en de diepere oorzaken van het conflict worden zorgvuldig geanalyseerd. Hierdoor ontstaat een gelaagd beeld van de spanningen die uiteindelijk tot oorlog leidden.

Voor de reconstructie van de oorlogsjaren combineert de auteur orale geschiedenis met systematisch krantenonderzoek. Deze aanpak maakt het mogelijk om gebeurtenissen nauwkeurig en chronologisch te volgen, terwijl tegelijkertijd ruimte wordt geboden aan persoonlijke ervaringen. Bijzondere aandacht gaat uit naar de directe gevolgen van het geweld voor Inheemse gemeenschappen, en de confrontaties met het Jungle Commando.

Het boek laat zien hoe eerdere ervaringen van marginalisatie de positie van Inheemse groepen tijdens de oorlog mede bepaalden. De auteur gaat in op het ontstaan en de ontwikkeling van de Inheemse verzetsgroep Tucayana Amazonas. Hij gaat in op de wijze waarop Inheemse actoren zich organiseerden en hun plaats vonden binnen een complexe en gewelddadige historische werkelijkheid.

ISBN: 978-90-74897-44-0
BISAC: HIS041000 - HISTORY
Formaat: 148x210 mm
Pagina's: 114
Prijs: € 15,00
SRD 600

Publicatiedatum: 7 mei 2026
bestellingen: info@amritpublishers.com

De auteur

Agir Axwijk is een Surinaamse historicus wiens werk zich richt op contemporaine geschiedenis, koloniale Inheemse geschiedenis en conflictgeschiedenis.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	7
INLEIDING	10
Locaties m.b.t. de Binnenlandse Oorlog	12
Historiografie	16
1 HISTORISCHE CONTEXT VANINHEEMSE VOLKEN IN SURINAME	22
De kolonisatie van Suriname	23
De kolonisatie en Inheemse slavernij	24
Inheemse volken in de 20e eeuw	26
2 GEDEELDE TRAGEDIE	29
De staatsgreep van 25 februari 1980	29
Verloop van de revolutie	31
Oorzaken van de oorlog	33
Het verzet in Nederland en zijn steun voor politiek geweld	40
De rol van Nederland	42
Een tragedie voor de Surinaamse Staat 1986-1989	44
3 INHEEMSE VOLKEN EN DE BINNENLANDSE OORLOG 1986-1989	48
De eerste aanvallen in het noordoosten: het begin van ontwrichting	48
Kaart van het noordoosten van Suriname	49
Verspreiding van geweld richting Blakawatra en omliggende dorpen	52
Kaart van het Blakawatra gebied	53
Vlucht, ontworteling en dagelijkse onzekerheid	57
Reacties op berichten over geweld tegen Inheemse volken	59
De gijzeling van Mr. Swedo als kantelpunt	61
De weg naar het leger	64
De rol van de Inheemsen in de oorlog	69
Moiwana	70
Gevolgen voor de relatie tussen Marrons en Inheemsen	73
Conclusie: Geweld als motor van positionering	74
4 DE TUCAYANA AMAZONES (1989-1992)	75
Het Kourou-akkoord: belofte van vrede, realiteit van uitsluiting	76
Ervaringen van oorlog en wantrouwen tegenover het akkoord	77
Organisatie en spirituele legitimering	78
Militair initiatief en steun van dorpen	78
Eerste acties en positionering in het conflict	79
Strategische planning van de actie	79
Beperkte bewapening en militair karakter	80
Het incident bij de veerboot	80
Beheer van het gebied na de bezetting	80
Historische betekenis van de eerste actie	81
Onderhandelingen met de overheid en de Raad van Acht	81
Wantrouwen en de grenzen van onderhandeling	82
De Raad van Acht als politieke vleugel	82
Institutionalisering van Inheemse zelforganisatie	83
Moeizame onderhandelingen met de Staat	83
Conflicten over verantwoordelijkheid en amnestie	83
Conflict tussen Raad van acht en de Tucayana Amazones	84
Historische betekenis	84
De rol van de Tucayana Amazones tijdens de oorlog	85
Interne conflicten binnen de Tucayana Amazones	89
Janny's relaas: leiderschapsconflict, criminalisering en ideologische breuk	94
De rol van Rozendaal en de kwestie van omkoping	94

Escalatie: gijzelingen, spiritualiteit en militaire confrontatie	95
Het duistere einde en de nasleep	96
Oplossing van het conflict	96
Historische betekenis	97
Het vredesproces en de impact ervan op inheemse gemeenschappen	97
Conclusie	101
BRONNEN	105
Bibliografie	105
Kranten	107
Kranten van de website Delpher.NL	107
Kranten van het Nationaal archief Suriname	112
Digitale Surinaamse kranten	112
Documentaires	113
Juridische documenten	113
Privé archief	113
Orale bronnen	113